

Grasduinen door de geschiedenis van autisme

Grasduinen door de geschiedenis van autisme - dat is nu mogelijk dankzij de Canon Autismenederland die afgelopen vrijdag werd gepresenteerd tijdens het NVA Autismecongres 2018.

De Canon Autismenederland verhaalt over de belangrijkste mijlpalen in de geschiedenis van autisme - in Nederland én daarbuiten. Elk venster is verbonden aan een belangrijk jaartal. Zo begint de canon met de Nederlandse pedagoog en non Ida Frye, ook bekend als 'zuster Gaudia'. Zij omschreef al in de jaren dertig van de vorige eeuw een jong kind als 'autist'; ruim voordat de beroemde Oostenrijks-Amerikaanse psychiater Leo Kanner in 1943 zijn eerste artikel over autisme schreef.

'De geschiedenis van autisme verloopt in opvallend kronkelige weggetjes', zegt psycholoog en onderzoeker Annelies de Bildt, één van de redacteurs van de Canon Autismenederland en onderzoeker bij het Groningse universitaire centrum voor kinder- en jeugdpsychiatrie Accare. 'Neem bijvoorbeeld de oorzaak van autisme. Eerst was er de mythe van de zogeheten 'ijskastmoeder' die door haar kille opvoeding autisme bij haar kind zou veroorzaken, daarna werd vooral gekeken naar de erfelijkheid van autisme en op dit moment is er veel aandacht voor de combinatie van erfelijkheid en omgevingsfactoren.'

Vrouwen met autisme

Ook kreeg autisme in de loop der jaren een heel ander gezicht. 'Aanvankelijk werden mensen met autisme vooral gezien als patiënten, als mensen die niet zoveel kunnen', zegt De Bildt. 'Nu is er veel meer aandacht voor de positieve kanten die autisme ook met zich meebrengt. Niet dat het nu allemaal uitsluitend zonneshijn is hoor, maar er is wél een eerlijker en volwaardiger beeld van autisme ontstaan. Ook is er meer oog voor subgroepen binnen de autisme-gemeenschap zoals vrouwen met autisme, jonge kinderen, hoogopgeleiden en mensen met autisme en een verstandelijke beperking.'

Aanvankelijk was de Canon vooral bedoeld als laagdrempelige informatiebron voor hbo-studenten, bijvoorbeeld van de Pabo of de opleidingen tot sociaal pedagogisch hulpverlener. 'Maar de Canon is bijvoorbeeld ook heel interessant voor mensen met autisme, ouders, wetenschappers en hulpverleners', zegt De Bildt. 'Het leuke van de Canon vind ik dat je heel makkelijk kunt grasduinen door de vensters en zo bij informatie komt die je anders niet zo makkelijk vindt, inclusief bijzondere filmpjes en geluidsfragmenten.'

De redactie van de Canon Autismenederland bestaat uit de volgende vrijwilligers: emeritus-hoogleraar Ina van Berckelaer-Onnes (de eerste hoogleraar autisme van Nederland, één van de vensters gaat over haar), Annelies de Bildt, Teun Post (oud-psycholoog en initiatiefnemer van de Canon Autismenederland) en Maarten van der Linde (emeritus-lector Geschiedenis van Sociaal Werk).

Voor vragen over de Canon Autismenederland kunt u contact opnemen met Teun Post: 0629033558/teunispost1@gmail.com

De Canon Autismenederland <https://tinyurl.com/y6vb4wlz>

